

Koe kan meer met tegen bladvlekkenziekte behandelde snijmais

Schimmelbestrijding loont

Een hogere voerefficiëntie vanwege een betere celwandverteerbaarheid, omdat de maisplant langer groen blijft. Dat is het gevolg van spuiten tegen schimmels zoals bladvlekkenziekte.

tekst **Florus Pellikaan**

Dat schimmelinfecties een risico vormen in de maisteelt, werd in 2007 pijnlijk openbaar. Veel mais stierf als gevolg van bladvlekkenziekte erg vroeg af en de opbrengst bleef fors achter. Hoewel de afgelopen jaren de besmettingen veel kleiner waren, is het gevaar van schimmels nog minstens zo actueel.

'De mestnormen worden scherper, dat zorgt voor stress, minder weerstand en dus meer kans op ziekten en schimmels', geeft Leo Tjoonk, kenniscoördinator ruwvoerteelt bij Agrifirm Plant, aan.

'De veredeling heeft goed geschakeld op schimmels en erg gevoelige rassen uitgeselecteerd. Rassen kunnen echter tolerant zijn, maar resistent zijn ze zeker niet. Bovendien zien we steeds meer continue teelt van mais en er wordt minder geploegd, wat het risico op schimmels verhoogt. De weers- en groeiomstandigheden bepalen uiteindelijk of ze in een bepaald jaar toelaan. In 2013 en 2014 was dat beperkt.'

Meeropbrengst

Al ver vóór 2007 begon BASF met het ontwikkelen van een middel tegen bladvlekkenziekte, dat nu op de markt is

als Retengo Plus. 'Schimmelbestrijding blijkt in steeds meer gewassen nodig', vertelt Henco Bouma, cropmanager akkerbouw bij BASF. 'Tien jaar geleden spoot geen akkerbouwer de suikerbieten tegen schimmels. Vorig jaar zijn sommige percelen wel vier keer gespoten. Het is allemaal onderdeel van de rendementsslag die er in de akkerbouw gaande is.'

Volgens Toine Heijmans, productmanager ruwvoermanagement bij Agrifirm, blijft de veehouderijsector wat dat betreft nog ver achter. 'Het is bijvoorbeeld bekend dat een onkruidbestrijding in het tweedebladstadium van snijmais acht procent meer opbrengst geeft dan een bespuiting in het vijfdebladstadium. Er kleeft alleen het risico aan dat er een tweede bespuiting moet volgen. Maar nog geen vijf procent van de boeren blijkt bereid eventueel een tweede bespuiting toe te passen. Er moet dus nog veel meer aandacht voor meeropbrengsten en verliezen komen.'

Tussen 2009 en 2012 kwam de meeropbrengst bij bespuiting tegen bladvlekkenziekte gemiddeld op 850 kilo droge stof per hectare. Ook de voederwaarde was hoger: 25 vem meer en 25 gram extra zet-

meel per kilo droge stof. Schothorst Feed Research becijferde deze meeropbrengst volgens Michiel Bosdijk, productadviseur akkerbouw bij BASF, op zo'n 250 euro per hectare. Leo Tjoonk heeft ook cijfers van afgelopen jaar present. 'In alle opzichten was 2014 een topmaisjaar, maar toch was er besmetting. Op het proefveld van PPO in Vredepeel was het verschil tussen behandeld en onbehandeld maar liefst 1,8 ton droge stof per hectare. Maar in Marwijksoord was het verschil zo'n 0,3 ton droge stof. Per jaar en per landsdeel verschilt het effect, maar opbrengstverhogend is de bespuiting altijd.'

De verklaring hiervoor is volgens Bosdijk dat de plant langer groen blijft, waardoor deze langer voedingsstoffen blijft opnemen en dus blijft doorgroeien en normaal afrijpt. 'Het voorkomt dat de plant noodrijp of te snel rijp wordt, waardoor je ook meer flexibiliteit in oogsten hebt.'

Hogere voerefficiëntie

Proefbedrijf De Schothorst nam de proef op de som. Twee groepen van elk dertig koeien kregen gedurende negen weken behandelde of onbehandelde mais in een rantsoen met twee derde mais. 'Helaas was er bij deze mais uit 2013 nauwelijks sprake van een besmetting, waardoor de voederwaarden niet significant verschilden', licht Bosdijk toe. Toch bleken er verschillen in de voerproef. 'Door een hoger vetgehalte produceerden de koeien die behandelde mais kregen, 0,2 kilo meetmelk meer. Geen significant verschil, maar statistisch gezien wel een duidelijke richting', vertelt Wilfried van Straalen van De Schothorst. 'Bovendien namen deze koeien minder voer op, waarschijnlijk doordat ze eerder waren verzadigd door een hogere celwandverteerbaarheid van de beter afgerijpte mais.'

Het gevolg van de wat hogere productie en lagere voeropname was een stijging van de voerefficiëntie van 1,60 naar 1,63. Leo Tjoonk: 'Dit verschil lijkt klein, maar omgerekend levert deze hogere voerefficiëntie 88 euro per koe per jaar op. Bij een rantsoen van twee derde deel mais is dat 440 euro per hectare. En dan te bedenken dat dit de resultaten zijn bij een lichte besmetting. Dan is bestrijden voor 110 euro per hectare, middel inclusief spuiten, dus snel interessant.'

Links onbehandelde en rechts met Retengo Plus behandelde snijmais tegen schimmels, 2013

